

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **J.J.**

wobec którego umorzono postępowanie w sprawie o czyn z art. 216 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 18 grudnia 2024 r.,

zażalenia oskarżyciela prywatnego G.S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 3 października

2024 r., sygn. akt VII Ka 534/24, o odmowie przywrócenia terminu do złożenia

wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 14 sierpnia 2024 r. w sprawie VII Ka 534/24,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać zaskarżone postanowienie w mocy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2024 r., sygn. akt VII Ka 534/24, Sąd Okręgowy w Częstochowie utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt XI 1221/23, zaskarżony apelacją oskarżyciela prywatnego G. S.. Strony obecne przy ogłaszaniu orzeczenia zostały pouczone o terminie i sposobie złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia zapadłego orzeczenia oraz ewentualnego wniesienia kasacji, z tym że oskarżyciel prywatny nie uczestniczył w rozprawie apelacyjnej. Wniosek

oskarżyciela prywatnego o „przesłanie” uzasadnienia wyroku z dnia 14 sierpnia 2024 r. został nadany przez niego w dniu 23 sierpnia 2024 r., przy czym datowany był na 14 sierpnia 2024 r. (k – 133). Zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2024 r. zastępca Przewodniczącego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Częstochowie odmówił przyjęcia wniosku oskarżyciela prywatnego wskazując, że został on złożony z uchybieniem siedmiodniowemu terminowi. Zarządzenie to zaskarżone zostało zażaleniem oskarżyciela prywatnego datowanym na 11 września 2024 r. (zostało ono wysłane w wykorzystaniu poczty elektronicznej w dniu 12 września 2024 r.). Zarządzeniem z dnia 12 września 2024 r. wezwano go więc do uzupełnienia braków formalnych w terminie 7 dni pod rygorem uznania pisma za bezskuteczne (k – 148). Z zachowaniem wskazanego terminu oskarżyciel nadał w dniu 24 września 2024 r. „zażalenie”, w którym podniósł, że chciał złożyć wniosek o uzasadnienie jeszcze przed rozprawą apelacyjną, jednak pracownik biura podawczego sądu poinformował go, że może to uczynić w ciągu 14 dni od wydania wyroku. Opisane pismo, mimo iż w tytule nazwane zostało zażaleniem, w swojej treści stanowiło w rzeczywistości wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku, co zresztą autor wprost wyraził w treści tego dokumentu. Postanowieniem z dnia 3 października 2024 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie nie uwzględnił wniosku oskarżyciela prywatnego o przywrócenie terminu. W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że chociaż „Nie sposób w oparciu o oświadczenie G.S. wykluczyć”, że został on błędnie pouczony przez pracownika biura podawczego Sądu, co powodowałoby, iż uchybienie terminowi byłoby następstwem przyczyny niezależnej od oskarżyciela, to jednak wniosek nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ został on złożony z uchybieniem terminowi przewidzianemu w art. 126 § 1 k.p.k. Przepis ten stanowi, że wniosek o przywrócenie terminu należy złożyć w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody. Według Sądu, termin ten rozpoczął swój bieg od daty doręczenia oskarżycielowi zarządzenia z dnia 30 sierpnia 2024 r. o odmowie przyjęcia wniosku, co miało miejsce w dniu 4 września 2024 r. Przesłanie w drodze elektronicznej w dniu 12 września 2024 r. zażalenia, w którym wskazywano na przyczynę uchybienia terminowi do złożenia wniosku o uzasadnienie, nastąpiło więc z uchybieniem terminowi z art. 126 § 1 k.p.k. Odpis postanowienia z dnia 3

października 2024 r. został doręczony oskarżycielowi prywatnemu w dniu 10 października 2024 r.

W dniu 21 października 2024 r. do Sądu Okręgowego w Częstochowie wpłynęła przesyłka, nadana przez oskarżyciela prywatnego w dniu 17 października 2024 r. zawierająca trzy pisma (k – 163 – 166) adresowane do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Częstochowie:

- pierwsze – datowane na 16 października 2024 r. nazwane zostało „wnioskiem”, w którym oskarżyciel stwierdza, że w dniu 11 września 2024 r. przesłał zażalenie do Sądu Najwyższego oraz wyraża ocenę sędziów orzekających w jego sprawie;
- drugie – datowane na 11 września 2024 r. – nazwane zostało „zażaleniem”, lecz jego treść wskazuje na to, że jest to wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia (jest to dokument, który został wcześniej nadany w dniu 24 września 2024 r. i był przedmiotem rozpoznania w dniu 3 października 2024 r.);
- trzecie – datowane na 16 października 2024 r. o treści tożsamej jak pismo opisane powyżej.

Zarządzeniem z dnia 29 października 2024 r. pismo datowane na 16 października 2024 r. uznano za zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 3 października 2024 r. i w konsekwencji przedstawiono je Sądowi Najwyższemu do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Opisany przebieg postępowania wskazuje, że pismo oskarżyciela z dnia 16 października 2024 r. stanowi zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 3 października 2024 r. Rzecz w tym, że nie zawiera ono żadnych zarzutów godzących w prawidłowość tego orzeczenia. Sąd trafnie wykazał, że zgodnie z art. 126 § 1 k.p.k. przywrócenie terminu może nastąpić wówczas, gdy:

1. jego niedotrzymanie nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych,

2. strona w terminie zawitym 7 dni od daty ustania przeszkody zgłosi wniosek o przywrócenie terminu,
3. jednocześnie dokona czynności, która miała być wykonana w terminie.

Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wynika jasno, że skarżący dochował wymagań wskazanych w pkt 1 i 3, choć usprawiedliwienie uchybienia terminowi przyjęto w sposób warunkowy. Nie został jednak dochowany warunek z pkt 2, ponieważ oskarżyciel powziął wiadomość o fakcie uchybienia terminowi najpóźniej w dniu 4 września 2024 r., a wniosek o przywrócenie terminu został wysłany w formie elektronicznej dopiero w dniu 12 września 2024 r. (przeszkoda w postaci błędnego pouczenia ustała po doręczeniu oskarżycielowi zarządzenia z dnia 30 sierpnia 2024 r.). Nie ma przy tym znaczenia, że wniosek ten był adresowany do Sądu Najwyższego, ponieważ organem właściwym do rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu był Sąd Okręgowy w Częstochowie i to do tego Sądu kierowana była korespondencja elektroniczna.

W zaistniałej sytuacji, wobec oczywistej bezzasadności zażalenia, należało zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

[WB]

r.g.